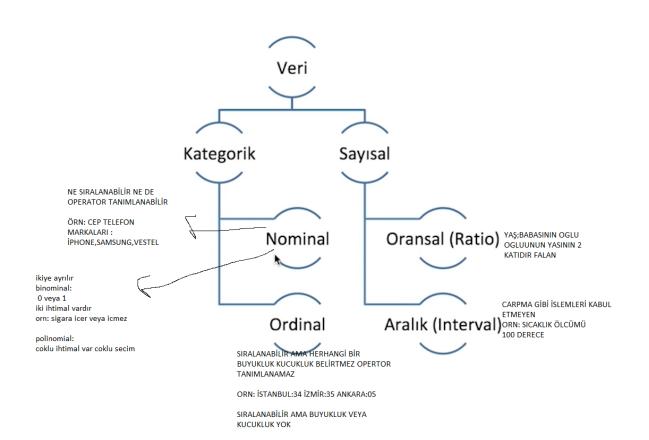
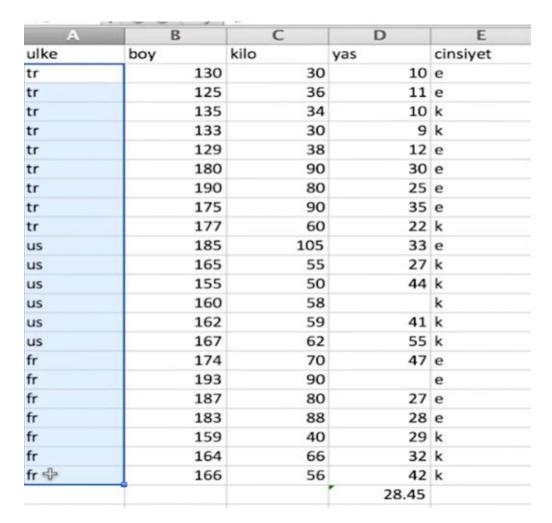
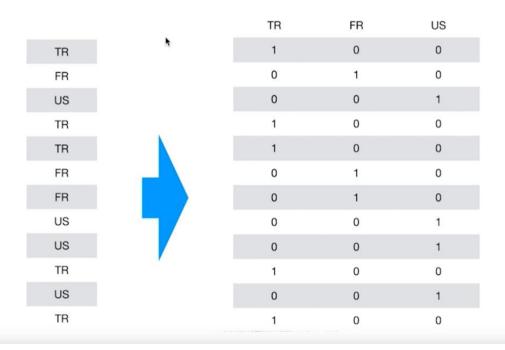

öğrenilen kısım: data preparation

Buradaki ülke bilgilerini makinenin anlayacağı sayısal değerlere çevirmemiz gerekiyor; encode işlemi;

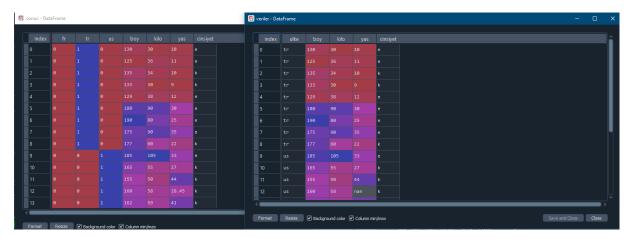
Yukarıda yapılan islem one-hot encoding (encode-> kategorik verilerin sayısala dönüstürmek)

"Encode" terimi yapay zeka dünyasında genellikle kategorik verilerin sayısal değerlere dönüştürülmesini ifade eder. Kategorik veriler, genellikle metin tabanlı veya sembolik değerlerdir ve makine öğrenimi modelleri tarafından doğrudan işlenemezler. Bu nedenle, kategorik verilerin sayısal değerlere dönüştürülmesi, modelin bu verileri işleyebilmesi için önemlidir.

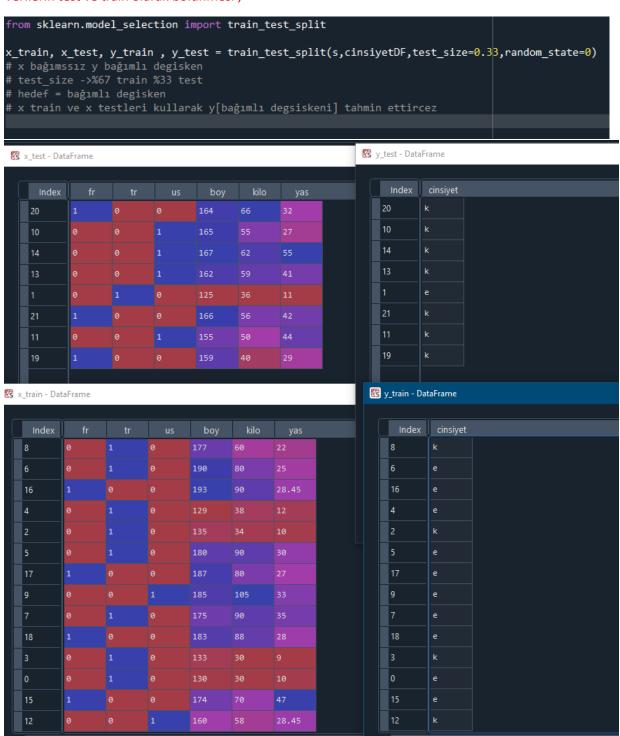
"Encode" işlemi, kategorik verilerin sayısal değerlere dönüştürülmesini sağlayan bir dönüşüm işlemidir. Örneğin, cinsiyet gibi bir kategorik değişkeni kodlamak için "One-Hot Encoding" veya "Label Encoding" gibi teknikler kullanılabilir.

- One-Hot Encoding: Kategorik değişkenlerin her bir farklı kategorisi için yeni bir sütun oluşturulur ve ilgili kategoriye ait olan gözlemler için bu sütunlar 1 ile kodlanırken, diğerleri 0 ile kodlanır.
- Label Encoding: Kategorik değişkenler, her bir kategoriye benzersiz bir sayısal değerle eşlenir.
 Her kategoriye farklı bir sayı atanır ve bu sayılarla değişken kodlanır.

Veri eksikligi ve encode(kategorik verileri sayıya dondurma[one-hot_encoding]) işlemleri sonucu;

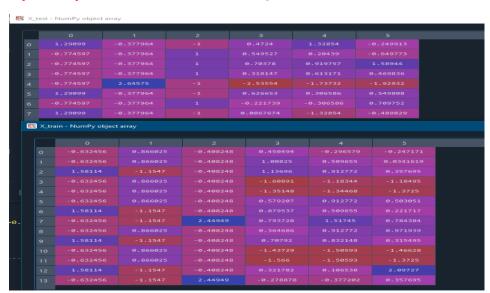

Verilerin test ve train olarak bolunmesi;

Evet, 'train_test_split' fonksiyonunun genel kullanımı bu şekildedir. Bu fonksiyon, veri setini eğitim ve test setlerine bölmek için oldukça yaygın bir araçtır ve makine öğrenimi modelinin eğitilmesi ve değerlendirilmesi için veri bölme işlemini gerçekleştirmek için sıklıkla kullanılır. Genel kullanım şu şekildedir: Copy code python from sklearn.model_selection import train_test_split x_train, x_test, y_train, y_test = train_test_split(s, cinsiyetDF, test_size=0. Burada: `s`: Bağımsız değişkenleri (özellikleri) içeren veri setidir. `cinsiyetDF`: Bağımlı değişkeni (hedef değişkeni) içeren veri setidir. `test_size`: Veri setinin ne kadarının test seti olarak ayrılacağını belirten orandır. Genellikle 0 ile 1 arasında bir değerdir ve bu oran, test setinin toplam veri setine oranını ifade eder. `random_state`: Veri setinin rastgele bölünmesinde kullanılacak rastgele durumun belirlenmesini sağlayan bir değerdir. Bu, işlemi tekrarlandığında aynı bölünmenin elde edilmesini sağlar. Bu satır, veri setini eğitim ve test setlerine böler ve sonuç olarak dört değişkene atanır: 'x_train', 'x_test', 'y_train', ve 'y_test'. Bu değişkenler, sırasıyla eğitim setinin özellikleri, test setinin özellikleri, eğitim setinin hedefleri ve test se*'¬in hedeflerini içerir. Bu şekilde, model eğitimi ve performans değerlendirmesi için gerekli ver...er elde edilmiş olur.

Öznitelik ölçekleme; [verileri aynı dünyaya çevirmek birbirine yakın sayılar elde etmek][birbirine göre ölçeklenmiş oldu standart scaler kullanarak]

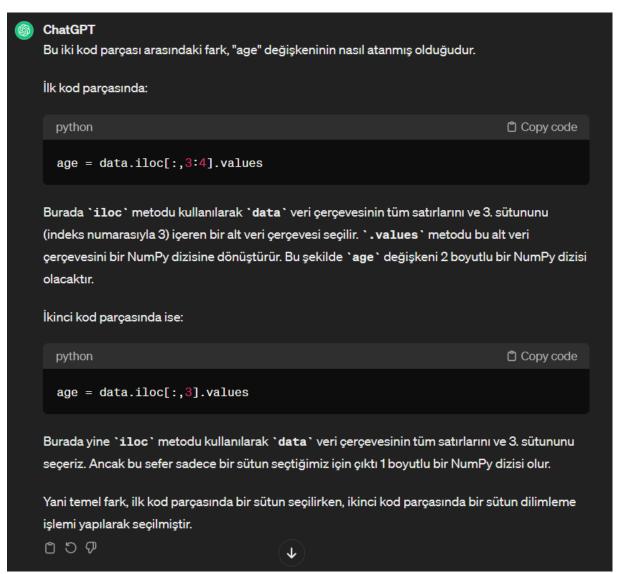


```
from sklearn.preprocessing import StandardScaler # -> verileri standartlastırmaya yarar
sc=StandardScaler()

X_train = sc.fit_transform(x_train)
X_test = sc.fit_transform(x_test)
#Öznitelik ölçekleme; [verileri aynı dünyaya çevirmek birbirine yakın sayılar elde etmek]
#[birbirine göre ölçeklenmiş oldu]
# VERİLER STANDARTLAŞTIRILDI [StandartScaler]
```

Veri Önişleme - ADIMLAR:

- 1- Veri yükleme: [pd.read_csv('eksikveriler.csv')]
- 2- Eksik veri tamamlama: [imputer= SimpleImputer(missing_values=np.nan, strategy='mean')]
- 3- Kategorik[nominal] veri donuşumu: [preprocessing.OneHotEncoder()]
- 4- Veri kümelerini birleştirme: [pd.concat([s,cinsiyetDF],axis=1)]
- 5- Verileri bölme: [train and test]
 [x_train, x_test,y_train, y_test = train_test_split(s,cinsiyetDF,test_size=0.33,random_state=0)]
- 6- Öznitelik ölcekleme: [StandardScaler().fit_transform(x_train)]

One-hot encoding: ülke gibi herhangi bir sıralaması olmayan - cinsiyet

Label encoding: sıralamasi olacak

"Regresyon" terimi, istatistik ve matematikte, bir değişkenin diğer bir veya daha fazla değişkenle ilişkisini modellemek için kullanılan bir tekniktir. Bu ilişkiyi açıklamak için kullanılan modeller, genellikle gözlemlenen verileri temsil eden matematiksel denklemlerdir. Regresyon analizi, değişkenler arasındaki ilişkinin doğasını anlamak, tahmin yapmak ve sonuçları yorumlamak için kullanılır.

"Regresyon" terimi, İngiliz istatistikçi Francis Galton'un çalışmalarına dayanır. Galton, ebeveynlerin boy uzunluğunun çocukların boy uzunluğunu etkilediğini göstermek için çalışmıştır. Galton, çocukların boy uzunluğunun ebeveynlerin boy uzunluğunun ortalamasına "geri dönme eğilimi" gösterdiğini gözlemledi. Bu "geri dönme" veya "regresyon" terimi, Galton'un çalışmalarıyla popülerlik kazandı ve regresyon analizinin temelini oluşturdu.

Doğrusal regresyon, istatistiksel bir modelleme tekniğidir ve bir bağımlı değişken ile bir veya daha fazla bağımsız değişken arasındaki ilişkiyi açıklamak için kullanılır. Bu ilişkiyi bir doğru ile ifade eder. Genellikle, bir bağımsız değişkenin bağımlı değişken üzerindeki etkisini anlamak veya bir bağımlı değişkenin tahminini yapmak için kullanılır.

Doğrusal regresyon modeli, veri setindeki gözlemleri en iyi şekilde temsil eden bir doğruyu bulmaya çalışır. Bu doğru, bağımsız değişkenlerin katsayılarını (eğimleri) ve sabit bir terimi (kesme noktası) içerir. Model, bu katsayıları veri setine uygun olarak hesaplar.

Doğrusal regresyon, temelde iki tür veri arasındaki ilişkiyi anlamak için kullanılır. Örneğin, reklam harcamaları ile satışlar arasındaki ilişkiyi belirlemek veya bir kişinin yaşını ve kilosunu kullanarak sağlık durumunu tahmin etmek gibi durumlarda kullanılabilir.

Çoklu Doğrusal Regresyon (Multiple Linear Regression)

Basit Doğrusal Regresyon

$$y = \alpha + \beta x$$
,

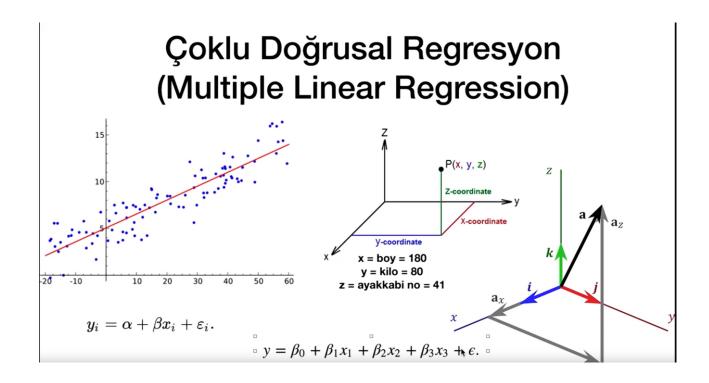
$$y_i = \alpha + \beta x_i + \varepsilon_i$$
.

Satis = a + b (Ay) + e

Çoklu Doğrusal Regresyon

$$y = \beta_0 + \beta_1 x_1 + \beta_2 x_2 + \beta_3 x_3 + \epsilon.$$

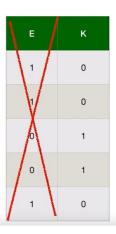
Boy = a + b (kilo) + c (yaş) + d (ayakkabı no) + e

Kukla Değişken (Dummy Variable)

Kukla Değişken Tuzağı Dummy Variable Trap

Воу	Kilo	Yaş	Cinsiyet
130	30	10	e
129	38	12	е
135	34	10	k
133	30	9	k
175	90	35	E

dummy değişken tuzağına dikkat edilmeli; burada cinsiyet kolonu ile E-K [encoding işlemi uygulanmış cinsiyet kolonu] ayni aynda tabloda bulundurulursa öğrenme algoritmalari için verimli olmayabilir.

Aynı zamanda dummy değişkenin kendi içinde de bazı elemeler yapabilir;

buradaki örnekte dummy değişken binominal [iki ihtimalden biri] olduğu için sadece bir kolonu almamız yeterli olacaktır [kadın değilse erkektir]

Fakat bazı durumlarda dummy veriable ülke gibi degiskenleri içerisinde tutacaksa 2den fazla ülke olabilir : örn[tr,us,fr] o zaman kukla verinin tamamını tabloya eklemeliyiz.

p-value (olasılık değeri)

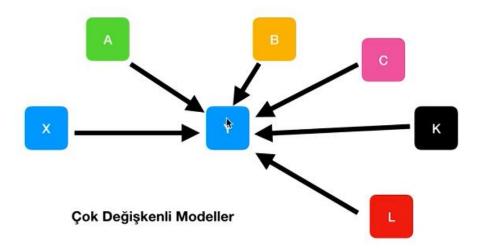
- H0: null hypothesis : Farksızlık hipotezi, sıfır hipotezi, boş hipotez
- H1: Alternatif hipotez
- p-değeri: olasılık değeri (genelde 0.05 alınır)
- P-değeri küçüldükçe H0 hatalı olma ihtimali artar
- P-değeri büyüdükçe H1 hatalı olma ihtimali artar

H0:null hypothesis: her kutuda 100 tane kurabiye vardır

H1:alternatif: her kutuda 100 tane kurabiye yoktur

p-degeri : genelde 0.05 bu ornekte de 0.05 alındıgında 5 kutuda 100 tane kurabiye yoksa hipotezin yanlış olma olasılıgı artar. H1'in doğru olma olasılıgı artar

Değişken Seçimi

Burada önemli olan hangi bağımsız değişken bağımlı değişkeni daha fazla,daha az veya hic etkilemiyor bunun analizi.

Hangi bağımsız değişkenleri seçmeliyiz?

Farklı Yaklaşımlar

- Bütün Değişkenleri Dahil Etmek
- Geriye doğru eleme (Backward Elimination)
- İleri seçim (Forward Selection)
- İki Yönlü eleme (bidirectional elimination)
- Skor Karşılaştırması (Score Comparison)

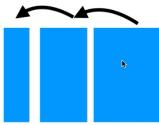
Bütün Değişkenler

- Şayet değişken seçimi (selection) yapıldıysa ve değişkenlerden eminsek
- Zorunluluk varsa (örn. Bankadaki kredi skorları için geliştirilen modelin başarısının ölçülmesi)
- Keşif için (diğer 4 yöntemi kullanmadan önce bir ön fikir elde etmek için)

Geriye Eleme (Backward Elimination)

- 1. Significance Level (SL) seçilir (genelde 0.05)
- 2.Bütün değişkenler kullanılarak bir model inşa edilir.
- 3.En yüksek p-value değerine sahip olan değişken ele alınır ve şayet P>SL ise 4. adıma, değilse son adıma (6. adım) gidilir
- 4.Bu aşamada, 3. adımda seçilen ve en yüksek p-değerine sahip değişken sistemden kaldırılır
- 5. Makine öğrenmesi güncellenir ve 3. adıma geri dönülür.
- 6. Makine öğrenmesi sonlandırılır.

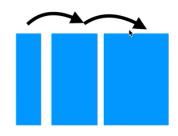
[literatürde sıkça kullanılır] ilk bütün değişkenler alanır eleye eleye gidilir

İleriye Seçim (Forward Selection)

- 1. Significance Level (SL) seçilir (genelde 0.05)
- 2.Bütün değişkenler kullanılarak bir model inşa edilir.
- 3.En düsük p-value değerine sahip olan değişken ele alınır

4.Bu aşamada, 3. adımda seçilen değişken sabit tutularak yeni bir değişken daha seçilir ve sisteme eklenir

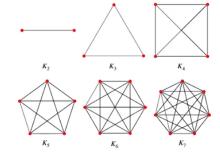
5. Makine öğrenmesi güncellenir ve 3. adıma geri dönülür, şayet en düşük pdeğere sahip değişken için p<SL şartı sağlanıyorsa 3. Adıma dönülür. Sağlanmıyorsa biter (6. Adıma geçilir)

6. Makine öğrenmesi sonlandırılır.

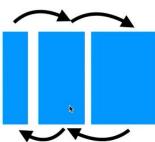
Çift Yönlü Eleme (Bidirecitonal Elimination)

- 1. Significance Level (SL) seçilir (genelde 0.05)
- 2.Bütün değişkenler kullanılarak bir model inşa edilir. 3.En düşük p-value değerine sahip olan değişken ele alınır
- 4.Bu aşamada, 3. adımda seçilen değişken sabit tutularak diğer bütün değişkenler sisteme dahil edilir ve en düşük p değerine sahip olan sistem de kalır
- 5.SL değerinin altında olan değişkenler sistemde kalır ve eski değişkenlerden hiçbirisi sistemden çıkarılamaz.
- Makine öğrenmesi sonlandırılır.

Bütün Yöntemler

- 1.Başarı kriteri belirlenir.
- 2.Bütün olası regresyon modelleri inşa edilir (ikili seçim olur)
- 3.Başta belirlenen kriteri (1. adım) en iyi sağlayan yöntem seçilir
- 4. Makine öğrenmesi sonlandırılır.

Geriye eleme(backward elimination)

POLYNOMIAL REGRESSION

Polinomal Regression) (Polynomial Regression)

Çoklu Doğrusal Regresyon

Polinomal Regresyon

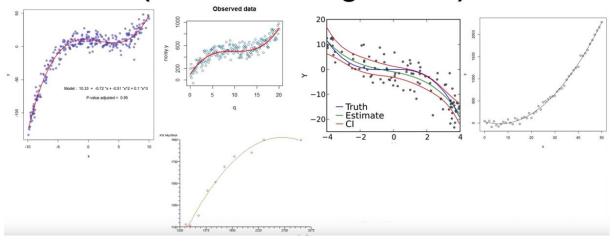
$$y = \beta_0 + \beta_1 x_1 + \beta_2 x_2 + \beta_3 x_3 + \epsilon$$
.

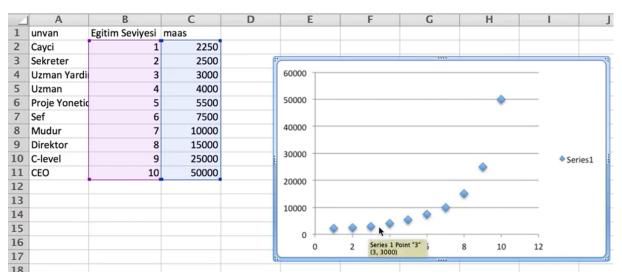
$$Y = \beta_0 + \beta_1 X + \beta_2 X^2 + \dots + \beta_h X^h + \epsilon,$$

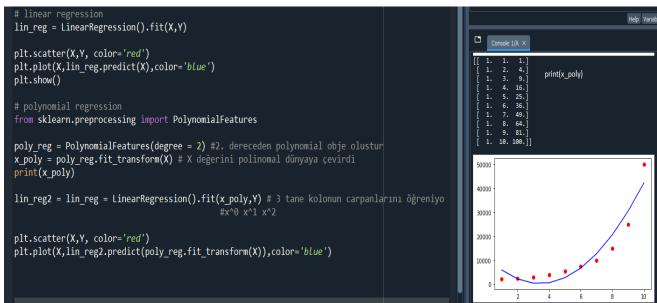
$$y = \beta_0 + \beta_1 x_1 + \beta_2 x_2 + \beta_{11} x_1^2 + \beta_{22} x_2^2 + \beta_{12} x_1 x_2 + \varepsilon$$

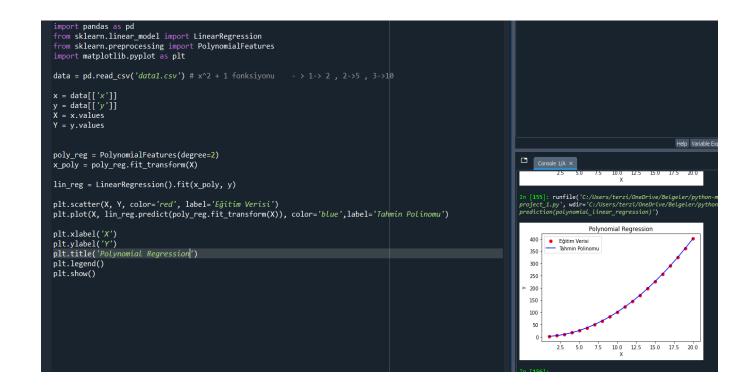
Boy = a + b (kilo) + c (yaş) + d (ayakkabı no) + e

Polinomal Regression)

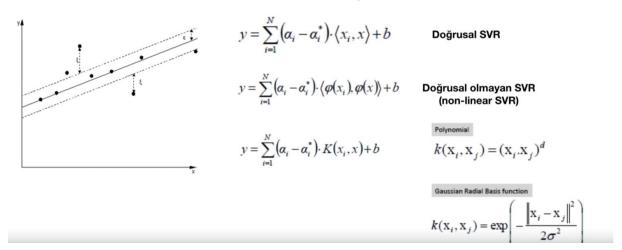

Destek Vektör Regressyonu (Support Vector Regression)

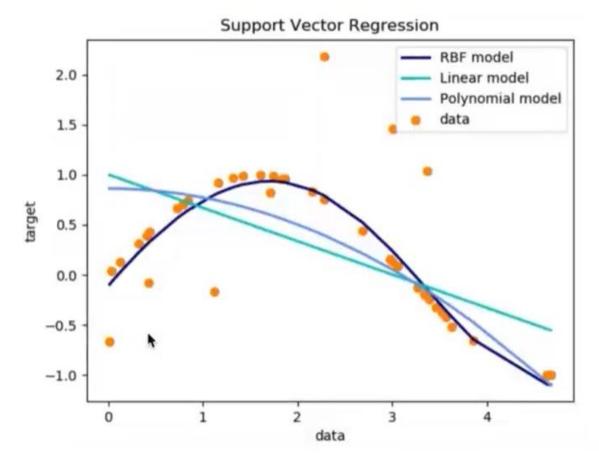

Support vector regression margin değerlerini tanımlıyor ve bu margin değerlerine giren maksimum noktayi elde edebileceği minimum margin değerine sahip fonksiyonu almayı amaçlıyor

Birden fazla doğru çizilebiliyosa minimum margin değerine sahip aynı noktaları içine alabiliecek değeri elde etmeye çalışıyor

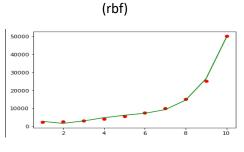
Farkli fonksiyonlar kullanılabilir;

Doğrusal, doğrusal olmayan[polynomial, rbf(radial basis function)], exp

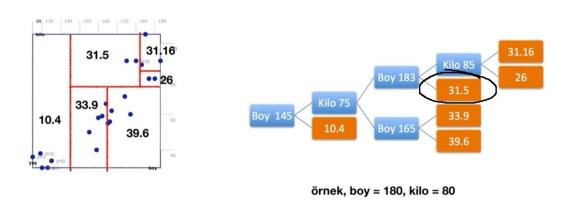
```
svr_rbf = SVR(kernel='rbf', C=1e3, gamma=0,1)
svr_lin = SVR(kernel='linear', C=1e3)
svr_poly = SVR(kernel='poly', C=1e3, degree=2)
```


(polynomial regression)

Karar Ağacı ile Tahmin (Decision Tree)

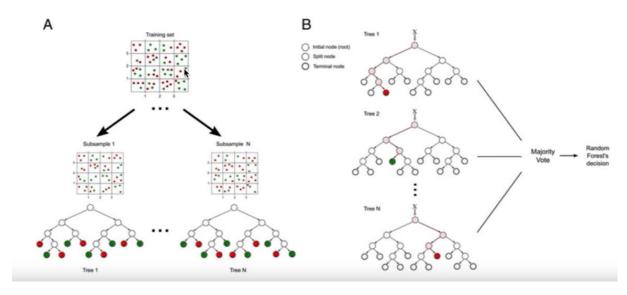
Karar ağaçları genelde sınıflandırma için kullanılır fakat tahmin için de kullanılabilir.

Hassaslığı arttırmak için karar ağacını daha fazla dallandırmalıyız

5.6 – 6 – 6.5 degerlerini aynı değerde tahmin etti

Rassal Orman

Rassal ağaç (random forest): birden fazla decision tree'nin aynı problem aynı veri kümesi üzerinde çizilmesi ve daha sonra problemin çözümünde hep birlikte kullanılmasına dayanıyor.

Olukça güçlü bir yöntemdir

Bu duruma Majority voted learning - > çoğunluğun oyu ismi verilir

Veri kümesini küçük parçalara bölüyor birden fazla decision tree'yi öğreniyor

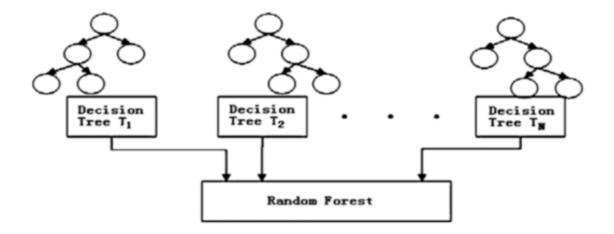
Bu şekilde birden fazla tahmin algoritmasi gelişiyor ve çoğunluğun oyuna(majority voted) göre sınıflandırma yapılıyor

Tahminde ise verilen kararlarin (majority voted) ortalaması sonuç oluyor

Karar ağaçlarında verinin artması durumunda başarının düşmesi ile ilgili bir sonuç var

Bazı durumlarda verinin artması sonucunda karar ağacına etkisi ;

- Sonuçların yanlış çıkması
- Overfitting (aşırı öğrenme) -> ezberlemeye gidebilir
- Ağacın çok fazla dallanması durumunda hesaplama zamanı sıkıntısı çıkartabilir

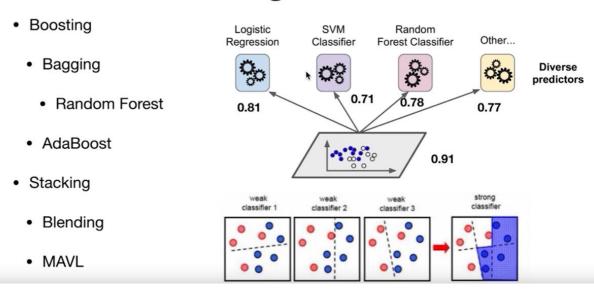
Ensemble Learning (Kollektif Öğrenme)

Birden fazla sınıflandırma veya birden fazla tahmin algoritmasi aynı anda kullanılarak daha basarili bir sonuç çıkartılabilir

Buna Ensemble Learning (kollektif öğrenme) denir

Random forest ile decision tree'nin ayni anda kullanılması ensemble learning'e örnektir

Ensemble Learning Kollektif Öğrenme

Tahmin Algoritmalarının Değerlendirilmesi (Evaluation of Predictions):

R2 Hesaplama;

· R2 (R-Square, R-Kare) Yöntemi

TOPLA (gerçek - tahimn)^2

Hata Karaleri Toplamı = Topla(y_i - y'_i)²

TOPLA (gerçek - tahminORT)^2

Ortalama Farkların Toplamı = Topla(yı - yort)2

$$R^2 = 1 - \frac{HKT}{OFT}$$

OFT = Olabilecek En Kötü Tahmin

R2 değeri 1 'e yaklaştıkça iyi sonuç 0 'a yaklaştıkça kötü sonuç negatif değerler çok kötü sonuç

boy	kilo	yas	tahmin	başarı	=(C2-D2)*(C2-D2)	=(C2-D\$24)*	(C2-D\$24)
130	30	10	12	10	4	355.836777	
125	36	11	11	11	0	319.109504	
135	34	10	10	10	0	355.836777	
133	30	9	10	9	1	394.56405	
129	38	12	11	12	1	284.382231	
180	90	30	35	30	25	1.29132231	
190	80	25	26	25	1	14.927686	
175	90	35	47	35	144	37.6549587	
177	60	22	22	22	0	47.1095041	
185	105	33	33	33	0	17.1095041	
165	55	27	27	27	0	3.4731405	
155	50	44	44	44	0	229.109504	
160	58	28.5	27	28.5	2.25	0.1322314	
162	59	41	40	41	1	147.291322	
167	62	55	50	55	25	683.109504	
174	70	47	47	47	0	328.927686	
193	90	28.5	29	28.5	0.25	0.1322314	
187	80	27	22	27	25	3.4731405	
183	88	28	33	28	25	0.74586777	
159	40	29	22	29	49	0.01859504	
164	66	32	33	32	1	9.83677686	
166	56	42	44	42	4	172.56405	
			28.8636364		308.5	3406.63636	0.90944146

308.5 3406.63636 =1-F24/G24

Düzeltilmiş R2 (Adjusted R2) Yöntemi:

R2 üzerinden bir model değerlendirilirken eklenen yeni değişken sisteme asla *negatif* etki yapmaz,
R2 değerini *asla düşürmez* bu sebepten dolayı R2 bazı durumlarda *yetersiz ve yanıltıcı* kalabilir

Yöntemleri Karşılaştırmak

- R2 (R-Square, R-Kare) Yöntemi
- Düzeltilmiş R² (Adjusted R²) Yöntemi

```
Doğrusal Regresyon

y=a_0x_0+a_1x_1+b
y=a_0x_0+a_1x_1+a_2x_2+b
n=\text{eleman sayısı}\\ p=\text{değişken sayısı}
p=\text{değişken sayısı}
y=\frac{1}{OFT}
Düzeltilmiş R^2=1-(1-R^2)\frac{n-1}{n-p-1}
y=\frac{1}{n-p-1}
y=\frac{1}{n-p-1}
y=\frac{1}{n-p-1}
y=\frac{1}{n-p-1}
```

-Desicion tree regresyon modelinde R2 SCORE kullanmak yanıltıcı olabilir.